

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-93/20 – 1

Predmet C-93/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

25. veljače 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bezirksgericht Schwechat (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. veljače 2020.

Tužitelj:

JU

Tuženik:

Air France Direktion für Österreich

RJEŠENJE

PREDMET:

Tužitelj

JU

8010 Graz

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*]

Tuženik

Air France Direktion für Österreich

1070 Beč

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*]

Zbog:

iznosa od 639,00 eura uvećanog za kamate i troškove (naknada štete/pravo na jamstvo)

I.

U skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li članak 31. stavak 2. u vezi s člankom 31. stavkom 4. Konvencije o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom zračnom prijevozu (Montrealska konvencija) tumačiti na način da se zbog štete na predanoj prtljazi koja je nastala u zrakoplovu ili tijekom razdoblja u kojem je predana prtljaga bila pod nadzorom zračnog prijevoznika u slučaju zakašnjele isporuke tom prijevozniku u svakom slučaju treba uputiti pritužba najkasnije u roku od sedam dana od datuma na koji je osobi koja ima pravo na isporuku prtljaga stavljena na raspolaganje i na način da je u protivnom isključeno podnošenje bilo kakve tužbe protiv prijevoznika, osim u slučaju prijave na njegovoj strani?

2. (u slučaju niječnog odgovora na prvo pitanje:) **[orig. str. 2.]**

Treba li članak 31. stavak 2. u vezi s člankom 31. stavkom 4. Konvencije o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom zračnom prijevozu (Montrealska konvencija) tumačiti na način da se zbog štete na predanoj prtljazi koja je nastala u zrakoplovu ili tijekom razdoblja u kojem je predana prtljaga bila pod nadzorom zračnog prijevoznika u slučaju zakašnjele isporuke tom prijevozniku treba uputiti pritužba najkasnije u roku od dvadeset jednog dana od datuma na koji je osobi koja ima pravo na isporuku prtljaga stavljena na raspolaganje i na način da je u protivnom isključeno podnošenje bilo kakve tužbe protiv prijevoznika, osim u slučaju prijave na njegovoj strani?

II.

[omissis] [prekid postupka]

OBRAZLOŽENJE

Relevantne činjenice i predmet glavnog postupka

Tužitelj je 24. lipnja 2018. putovao letom AF 1139 iz Beča u Pariz koji je rezervirao kod tuženika odnosno zračnog prijevoznika koji je izvršio taj let. Tužitelju se prtljaga, odnosno crni kovčeg, koju je u Beču predao na tuženikovom prijavnim šalteru za taj let, sa zakašnjenjem isporučila 3. srpnja 2018., nakon što

se tužitelj vratio u Beč. U međuvremenu je na kovčegu i električnoj četkici za zube koja se u njemu nalazila, dok su bili pod nadzorom tuženika, nastala nepopravljiva šteta. Tužitelj je 20. srpnja 2018. najprije u pisanom obliku tuženiku ukazao na štetu nastalu na kovčegu i električnoj četkici za zube.

Tužitelj predmetnom tužbom na temelju štete nastale na kovčegu i električnoj četkici za zube zahtijeva isplatu iznosa od 639,00 eura uvećanog za kamate i troškove. Sažeto je naveo da su mu kovčeg i električna četkica za zube isporučeni u teško oštećenom stanju. Dao je izraditi fotografije štete i u roku od 21 dana od datuma kasne isporuke prtljage istaknuo je pravo na prigovor u skladu s člankom 31. Montrealske konvencije.

Tuženik je osporio tužiteljev zahtjev i zatražio odbijanje tužbe uz naplatu troškova. U bitnome je naveo da se tužitelj ne poziva na štetu koja je nastala zbog kasne [orig. str. 3.] isporuke prtljage, nego isključivo na štetu nastalu na prtljazi. U takvom slučaju prijevozniku treba, u skladu s člankom 31. stavkom 2. prvom rečenicom Montrealske konvencije, uputiti pritužbu najkasnije sedam dana od datuma primitka. U skladu s člankom 31. stavkom 4. Montrealske konvencije, ako se nikakva pritužba ne podnese u navedenim rokovima, isključuje se podnošenje bilo kakve tužbe protiv prijevoznika. Posljedično, tužitelj je trebao najkasnije do 10. srpnja 2018. uputiti tužbu potkrijepljenu dokazima, ali to se nije dogodilo.

Primjenjivo pravo Unije i predmetne odredbe prava Unije

Francuska i Austrija ratificirale su Montrealsku konvenciju 28. lipnja 2004. Europska zajednica, kao regionalna gospodarska organizacija, položila je zajedno s državama članicama Europske unije 29. travnja 2004. ispravu o ratifikaciji tako da je Konvencija i za Europsku uniju stupila na snagu 28. lipnja 2004. [omissis]. Iz toga proizlazi da je za tumačenje Montrealske konvencije nadležan Sud Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud). Sud tumači Montrealsku Konvenciju u ustaljenoj sudskoj praksi koja se temelji na zahtjevima za prethodnu odluku nacionalnih sudova (predmeti C-344/04 IATA i ELFAA; C-63/09 Walz; C-6/14 Wucher Helicopter i Euro-Aviation Versicherung; C-240/14 Prüller-Frey).

Montrealska konvencija među ostalim sadržava sljedeće odredbe:

- članak 17. stavak 2.: Prijevoznik je odgovoran za pretrpljenu štetu u slučaju uništenja ili gubitka, ili štete na predanoj prtljazi isključivo pod uvjetom da se događaj koji je prouzročio uništenje, gubitak ili štetu dogodio u zrakoplovu ili tijekom bilo kojeg razdoblja u kojem je predana prtljaga bila pod nadzorom prijevoznika. Međutim, prijevoznik nije odgovoran ako i u mjeri u kojoj je šteta nastala radi svojstvenog nedostatka, kvalitete ili greške na prtljazi. U slučaju prtljage koja nije predana, uključujući osobne stvari, prijevoznik je odgovoran ako je šteta nastala njegovom greškom ili greškom njegovih službenika ili agenata.

- članak 19.: Prijevoznik je odgovoran za štetu uzrokovanu kašnjenjem zračnog prijevoza putnika, prtljage ili tereta. Unatoč tomu, prijevoznik nije odgovoran za štetu uzrokovanu kašnjenjem ako dokaže da su on i njegovi službenici i agenti poduzeli sve mjere koje su se razumno mogle zatražiti da izbjegnu štetu ili ako nije bilo moguće poduzeti takve mjere.
- članak 31. stavak 2.: U slučaju nastanka štete, osoba koja ima pravo na isporuku mora pritužbu uputiti prijevozniku bez odgode nakon otkrića štete, a najkasnije u roku od sedam dana od datuma primitka u slučaju predane prtljage i četrnaest dana od datuma primitka u slučaju tereta. U slučaju **[orig. str 4.]** kašnjenja, ova pritužba mora biti podnijeta najkasnije u roku od dvadeset jednog dana od datuma na koji joj je prtljaga ili teret stavljen na raspolaganje.
- članak 31 stavak 4.: Ako nikakva pritužba nije podnesena u prethodno navedenim rokovima, nikakva tužba neće se podnositi protiv prijevoznika, osim u slučaju prijave na njegovoj strani.

Ocjene dosad uključenih sudova i mišljenja stranaka

Tužitelj zastupa mišljenje da iz druge rečenice članka 31. stavka 2. Montrealske konvencije proizlazi da se u slučaju kasne isporuke prtljage pritužba mora uputiti najkasnije u roku od 21 dana, neovisno o tome o kakvoj je šteti riječ. Suprotno tomu, tuženik smatra da primatelj, u slučaju nastanka štete na prtljazi, u svakom slučaju treba prijaviti štetu najkasnije u roku od sedam dana. Tužitelj uspoređuje, s jedne strane, osnove na kojoj se temelje zahtjevi iz članaka 17. i 18. Montrealske konvencije u pogledu oštećenja tereta i prtljage, i s druge strane, osnovu na kojoj se temelje zahtjevi iz članka 19. Montrealske konvencije u pogledu štete uzrokovane kašnjenjem, s dvama rokovima navedenima u članku 31. stavku 2. Montrealske konvencije. Iz toga zaključuje da se odredba treba tumačiti na način da se materijalna šteta u skladu s prvom rečenicom *legis citatae* treba prijaviti najkasnije u roku od sedam dana, a šteta uzrokovana kašnjenjem u skladu s drugom rečenicom *legis citatae* najkasnije u roku od dvadeset jednog dana.

Sud koji je uputio zahtjev se, kao prvostupanjski sud, u tom postupku u bitnom složio s tuženikovim mišljenjem te je odbacio tužbeni zahtjev. Pojasnio je da je svrha obveze obavještanja o podnošenju pritužbe informirati prijevoznika u okviru primjerenog vremenskog razdoblja o tome podnosi li se protiv njega odštetni zahtjev. K tomu, u slučaju štete na prtljazi prijevoznik od trenutka predaje prtljage ima poteškoća s utvrđivanjem toga je li šteta koja se prijavila poslije zaista nastala već prije isporuke. Budući da primatelj inače može primijetiti štetu na prtljazi odmah nakon primitka, može se odrediti kratak rok od sedam dana za podnošenje zahtjeva za naknadu uslijed štete nastale na prtljazi. U slučaju štete nastale na kasno isporučenom komadu prtljage, primatelj bi mogao od trenutka isporuke ispitati prtljagu na isti način kao u slučaju pravodobne isporuke. Također, kada bi se na takav slučaj, u kojem se zahtjev upravo ne temelji na šteti

koja je nastala zbog kašnjenja, primijenio dulji rok od 21 dana, to bi dovelo do neopravdanog razlikovanja. Stoga drugu rečenicu članka 31. stavka 2. Montrealske konvencije treba tumačiti na način da se ta rečenica odnosi samo na štetu uzrokovanu kašnjenjem. Člankom 31. stavkom 2. Montrealske konvencije, u skladu s njegovom svrhom, isključuju se različiti uzroci štete te se u tom pogledu predviđaju različiti rokovi za podnošenje [orig. str. 5.] pritužbi. Iz prethodno navedenih razloga valja razlikovati između, s jedne strane, kraćeg roka za štete koje se temelje na oštećenju nastalom na prtljazi, i s druge strane, duljeg roka za štete koje su uzrokovane kašnjenjem.

Tužitelj je protiv te presude podnio žalbu. Landesgericht Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu, Austrija) kao žalbeni sud ukinuo je pobijanu presudu i vratio predmet prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje nakon što se provede dodatni postupak. U tom je pogledu naveo da u članku 31. stavku 2. Montrealske konvencije nije riječ o šteti uzrokovanoj oštećenjem i kašnjenjem, nego o različitim rokovima predviđenima za štetu nastalu na predanoj prtljazi i teretu. Odredbom se naposljetku predviđa da u slučaju kašnjenja rok iznosi 21 dan. Raspodjela s obzirom na različite osnove na kojima se temelje zahtjevi i koju je izvršila druga stranka u žalbenom postupku ne proizlazi iz teksta te odredbe. Također, ocjenom koja se temelji na smislu i svrsi pritužbe također se ne može jasno izvesti neko određeno tumačenje. Smisao i svrha pritužbi je da se prijevoznika u razumnom roku informira o tome podnose li se protiv njega prigovori u skladu s Montrealskom konvencijom tako da pravodobno može poduzeti mjere za prikupljanje dokaza. Obvezi podnošenja pritužbe stoga se pripisuje uloga pojašnjavanja [omissis]. Prijevozniku treba omogućiti da pravodobno osigura relevantne dokaze [omissis]. Obveza podnošenja pritužbe prestaje ako je prijevoznik svjestan štete ili kašnjenja jer je smisao i svrha pritužbe ta da se prijevozniku u što kraćem dostavi informacija o šteti i da mu se omogući da pokrene postupak utvrđivanja štete, te bi stoga obavještanje o pritužbi kada je prijevoznik svjestan štete bilo puka formalnost [omissis]. Prijevoznikova situacija, s jedne strane, u pogledu štete nastale na prtljazi i, s druge strane, kasne isporuke te prtljage, može se tumačiti na različite načine: prijevoznik u slučaju pravodobne isporuke, a da pritom nije svjestan oštećenja prtljage, pretpostavlja da je ugovor o prijevozu ispunjen bez nepravilnosti. Stoga, kad je riječ o šteti on ima opravdan interes da ga se neposredno obavijesti o nepravilnom ispunjenju ugovora jer je tek tada u stanju osigurati relevantne dokaze. Međutim, ako je već došlo do kasne isporuke, mora biti spreman na to da već iz tog razloga može odgovarati pred zakonom za štetu uzrokovanu kašnjenjem. Već bi iz tog razloga težio tomu da osigura relevantne dokaze. Isto tako, može se zaključiti da je u slučaju kasne isporuke veća vjerojatnost od nastanka štete. Iz istog razloga prijevozniku je u interesu da osigura dokaze. Zahtjev da primatelj treba iznimno brzim pregledom tereta i odgovarajućim, brzim obavještanjem o pritužbi informirati prijevoznika [orig. str. 6.] o tome da bi se od njega mogla zahtijevati naknada štete, u slučaju prethodne povrede ugovora o zračnom prijevozu nije prisutan u mjeri kao što je taj zahtjev prisutan u slučaju pravodobnog ispunjenja ugovora o zračnom prijevozu. Stoga puno toga govori u prilog tomu da valja odrediti rok od 21 dana kao rok koji je dovoljan za podnošenje pritužbe u slučaju kašnjenja čak i kada je

riječ o slučaju oštećenja prtljage. Žalbeni sud ne pronalazi nužno smisao u tome da je u prijevoznikovom interesu da ga se u slučaju kašnjenja o kakvom je riječ u predmetnom slučaju obavijesti o šteti uzrokovanoj kašnjenjem tek u roku od dvadeset i jednog dana, ali da mu se oštećenje prtljage treba prijaviti već u roku od sedam dana. S druge strane, argument o jednakom postupanju prema putnicima govori u prilog tomu da svi putnici trebaju imati isti rok za podnošenje pritužbe na štetu uzrokovanu kašnjenjem jer sa stajališta putnika ne postoji razlog zašto bi u slučaju kasne isporuke putnik trebao imati puno dulji rok za podnošenje pritužbe na štetu.

Zaključne napomene

Ishod predmetnog postupka ovisi o tumačenju članka 31. stavaka 2. i 4. Iz navedenih činjenica proizlazi da je tužitelj podnio pritužbu izvan roka od sedam dana, ali unutar roka od 21 dana. Kad bi se na situaciju kao što je predmetna primijenio rok od sedam dana, to bi u skladu s člankom 31. stavkom 4. podrazumijevalo da nije moguće podnijeti tužbu protiv tuženika i da tužbu stoga treba odbaciti.

[omissis] [ovlaštenje za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku]

[omissis] [prekid postupka]

<p>Bezirksgericht Schwechat (Općinski sud u Schwechatu, Austrija), [omissis] Schwechat, 13. veljače 2020.</p>
--

[omissis]

[omissis]